

**ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ
ΛΥΚΕΙΟΥ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΑΠΟ ΤΟΝ 19^ο ΣΤΟΝ 20^ο ΑΙΩΝΑ
(1871-1914)**

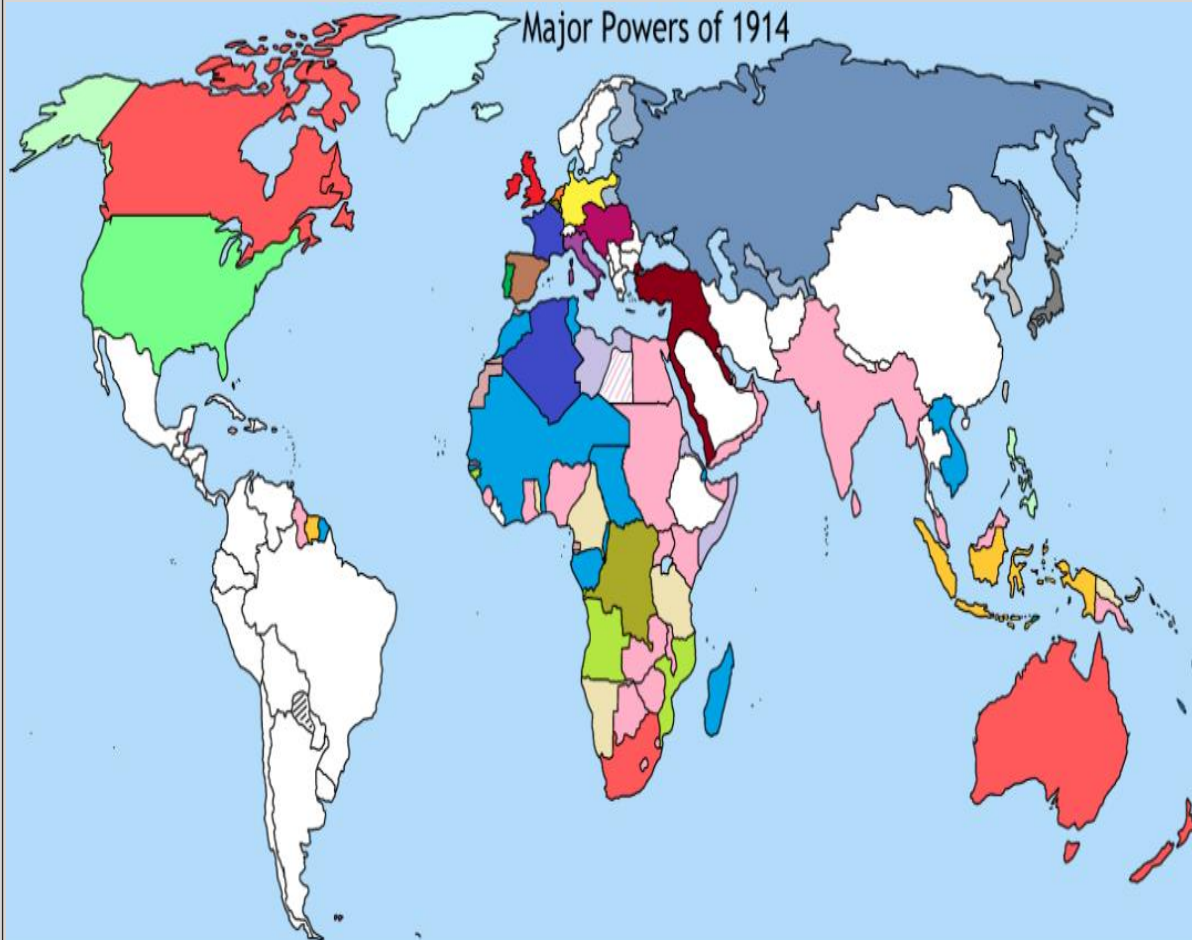

B1. Η ΑΚΜ'Η ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚ'ΗΣ

ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑΣ

Major Powers of 1914

Legend

United Kingdom	Denmark
British Dominions	Danish Possessions
British Possessions	
French Third Republic	Russia
French Possessions	Russian Protectorates, Dutchies, and Puppets
Germany	
German Possessions	United States
Portugal	American Territories
Portuguese Possessions	
Netherlands	Japan
Dutch Possessions	Japanese Possessions
Spain	Austria-Hungary
Spanish Possessions	Ottoman Empire
Belgium	
Belgian Possessions	Other State
Italy	Disputed
Italian Possessions	Note: Pink and Purple lines means Italian-British dispute

*** Τα αίτια της αποικιοκρατίας**

1. αναζήτηση αγορών και πηγών πρώτων υλών
2. ακλόνητη πίστη στην ανωτερότητα του δυτικού πολιτισμού
3. πίστη στο χρέος της εξαγωγής θεσμών, αξιών και φιλανθρωπίας

ΧΩΡΕΣ: Ισπανία, Πορτογαλία, Αγγλία, Γαλλία, Ολλανδία, Αμερική, Ασία

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΙΚΙΩΝ:

1. εγκατάσταση εποίκων από τις μητροπόλεις
2. οι κοινότητες των εποίκων πυρήνας της εν γένει ζωής των αποικιών

*** Αποικιοκρατία και ιμπεριαλισμός**

✓ Ιμπεριαλισμός (νέα αποικιοκρατία)

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΛΙΑ ΜΟΡΦΗ

1. έγινε εγκαθίδρυση από χώρες Ευρώπης και ΗΠΑ σε υπανάπτυκτες οικονομικά και ανίσχυρες στρατιωτικά χώρες (Αφρική, Ασία, Ειρηνικός)
2. εξαναγκασμός ή χρήση βίας για τα οικονομικά και στρατηγικά συμφέροντα των μητροπολιτικών χωρών

*** Αποικιοκρατία και εθνικισμός**

- Εθνική επιδίωξη με λαϊκή υποστήριξη η απόκτηση αποικιών
- Οι αποικίες στον υπανάπτυκτο κόσμο επιβράβευση της εθνικής ισχύος
- Σύνδεση με τις ιδεολογίες του εθνικισμού, του μεσσιανισμού και της «εθνικής αποστολής»
- Νέες αποικίες: Αίγυπτος, Σουδάν, Νότια Αφρική (Αγγλία) κ.λπ.
- Εξάπλωση ΗΠΑ και Ιαπωνίας στην ανατολική Ασία, Ρωσίας σε Καύκασο, κεντρική Ασία και Σιβηρία

*** Η επιβολή της Δύσης στον υπόλοιπο κόσμο**

- ✓ δημιουργία νέων θεσμών διακυβέρνησης από τους Άγγλους αποικιοκράτες σε βορειοανατολική και νότια Αφρική και Ινδία
- ✓ Λιγότερο ανθεκτικοί οι θεσμοί των Γάλλων, Γερμανών και Βέλγων αποικιοκρατών ⇒ μετά την ανεξαρτησία, προβληματικά εθνικά κράτη χωρίς συνοχή, εμφύλιοι πόλεμοι

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. επιβολή του δυτικού πολιτισμού στον υπόλοιπο κόσμο
2. οι πρώτες ύλες και οι παραγωγικές δυνατότητες των αποικιών εξυπηρετούν και τις μητροπόλεις
3. εξάρθρωση παραδοσιακών κοινωνικών δομών χωρίς δημιουργία νέων βιώσιμων
4. εξάλειψη θανατηφόρων επιδημιών, δουλείας κ.ά.

ΟΡΙΣΜΟΙ

- Μεσσιανισμός : η εναπόθεση των ελπίδων για διέξοδο από μια κρίση στη σωτήρια δράση υποτιθέμενης χαρισματικής προσωπικότητας (μεσσίας).
- Βρετανική Κοινοπολιτεία (ίδρυση 1926) : εθελοντική ένωση 53 ανεξάρτητων κρατών, πρώην αποικιών της Βρετανικής Αυτοκρατορίας με κοινή γλώσσα εργασίας την αγγλική.

Β3. ΠΡΟΣΠΆΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΌΣΤΗΣ
ΕΛΛΆΔΑΣ

*** Η πρώτη 50ετία του δημόσιου βίου**

- Τα περισσότερα μέρη (Ηπειρος, Μακεδονία, Κρήτη, νησιά Αιγαίου) παρέμεναν «αλύτρωτα»
- διαίωνιση του παλιάς μορφής διακυβέρνησης παρά το φιλελεύθερο πολίτευμα (1844, 1864)
- χώρα αγροτική με αργούς ρυθμούς ανάπτυξης
- αξιόλογη ανάπτυξη των Ελλήνων της Διασποράς

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΒΡΑΔΥΝΣΗΣ

1. τεταμένες διεθνείς σχέσεις της Ελλάδας
2. πολιτική αστάθεια
3. ανασφάλεια στην ύπαιθρο
4. χαμηλή πίστη της χώρας διεθνώς

Εκσυγχρονισμός:

- i. δημιουργία ισχυρού στρατού και πολεμικού ναυτικού
- ii. ανάπτυξη οδικού σιδηροδρομικού δικτύου
- iii. ταχυδρομικό και τηλεγραφικό δίκτυο
- iv. νέες καλλιεργητικές μέθοδοι
- v. εμπέδωση τάξης και ασφάλειας
- vi. ασφάλεια στις μετακινήσεις και τις μεταφορές
- vii. ανάπτυξη πιστωτικού συστήματος – διεθνούς πίστης

*** Προϋποθέσεις για εκσυγχρονισμό**

- ✓ οικονομικοί πόροι
- ✓ ορθολογική διαχείριση πόρων
- ✓ εξυπηρέτηση εθνικών προτεραιοτήτων
- ✓ ορθολογικός προσδιορισμός εθνικών συμφερόντων

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. περιορισμένοι πόροι από εθνικά έσοδα
2. μη ορθολογική κατανομή των πόρων
3. τα εθνικά συμφέροντα (ασφάλεια, κυριαρχία, ευημερία, ευνομία, προαγωγή πολιτισμού) δεν εξυπηρετούνταν από την εθνική πολιτική
4. κυρίαρχη προτεραιότητα η απελευθέρωση των «αλύτρωτων»
5. υποστηρικτές του αλυτρωτισμού δυναμικοί πολιτικοί, εξαρτούσαν τον εκσυγχρονισμό από την ενσωμάτωση των αλύτρωτων ιστορικών χώρων
6. σφοδρή επιτιμητική στάση από τους εκσυγχρονιστές, έμμεση προβολή του εκσυγχρονισμού

*** Χ. Τρικούπης: εκσυγχρονιστικές προσπάθειες**

- ✓ δεκαετία 1880: πρώτες προσπάθειες εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης
- ✓ προώθηση από Χαρίλαο Τρικούπη προγράμματος μεταρρυθμίσεων και δημοσίων έργων

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗ

1. διεύρυνση εκλογικής περιφέρειας από την επαρχιακή σε νομαρχιακή
2. μείωση στο ήμισυ του αριθμού των βουλευτών
3. αλλαγές στα Σώματα ασφαλείας (προσλήψεις, προαγωγές, κανονισμοί)
4. αναδιοργάνωση στρατού και στόλου (στρ. ειδικοί από Γαλλία, Αυστρία)
5. περιορισμός εκλογής αξιωματικών ως βουλευτών
6. αύξηση αριθμού σχολείων και μαθητών
7. εκσυγχρονισμός προγράμματος δημόσιου σχολείου
8. αναμόρφωση σχολικών βιβλίων
9. ίδρυση τεχνικών σχολών
10. ευνόησε τη βιομηχανική ανάπτυξη
11. δραστική επέκταση σιδηροδρόμων – οδικού δικτύου

ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

- ✓ προσπάθεια για προσέλκυση του παροικιακού κεφαλαίου
- ✓ σύναψη δανείων

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1893: πτώχευση – παραίτηση Τρικούπη

Ν 138

ΝΕΟΣ ΑΡΙΣ ΟΦΛΗΗΣ

ΟΙ ΕΣΑΕΙ ΠΑΙΖΟΝΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΝ ΤΟΥΛΑΟΥ

*** Κίνημα στο Γουδή – Ελευθέριος Βενιζέλος**

Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

- ✓ **1909**: πρόσκληση από τον Στρατιωτικό Σύνδεσμο (κίνημα στο Γουδή) να έλθει από την Κρήτη ως εκπρόσωπός του
- ✓ ανέλαβε την πολιτική ηγεσία του τόπου, εντολή να προωθήσει ευρύτατες συνταγματικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις
- ✓ ευρεία μεταρρύθμιση του Συντάγματος του 1864 $\Rightarrow$ Σύνταγμα 1911

ΑΛΛΑΓΕΣ

1. μείωση πλειοψηφίας των βουλευτών στο 1/3 για επίσπευση του νομοθετικού έργου
2. δυνατότητα απαλλοτρίωσης περιουσιακών στοιχείων για το «συμφέρον του δημοσίου»
3. συνταγματική καθιέρωση της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων
4. εκσυγχρονισμός στρατού και στόλου (ειδικοί από Γαλλία-Αγγλία)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: ισχυρή ώθηση της Ελλάδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΒΑΡΥΝΤΕΣ
ΕΣΤΕΡΝΟΙ ΕΣΤΕΡΝΟΙ ΣΥΡΟΝΤΕΣ ΚΑΡΤΟΥΡΙΝΟΙ

ΕΤΗΣΙΑ	10	ΕΤΗΣΙΑ	ΦΡ. ΧΡ. 35
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	5	ΕΞΑΜΗΝΟΣ	15
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	3	ΤΡΙΜΗΝΟΣ	10

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ **ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΙΓΥΠΤΟΥ**

ΕΤΗΣΙΑ	5	ΕΤΗΣΙΑ	ΦΡ. ΧΡ. 35
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	3.50	ΕΞΑΜΗΝΟΣ	15
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	2	ΤΡΙΜΗΝΟΣ	10

ΣΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ ΤΑΙΣΤΕΡΑΙ ΣΥΝΕΘΙΑΙ
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΑΚΤΟΥ ΛΕΠΤΑ 5

ΕΜΠΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΙΝΔΙΚΤΗΤΗΣ, ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΤΗΤΗΣ Δ. ΟΙΚ. ΚΑΛΑΠΟΘΑΚΗΣ

ΣΤΟΣ 16" ΑΡΙΘΜΟΣ 4,500

2

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 330

3

ΓΡΑΦΕΙΑ 9202 ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΡΙΘ. 5

4

ΕΝ ΛΟΚΚΑΙΣ ΣΕΤΤΕΡΑ 17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1939

ΟΛΑΙ ΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤ. ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ Ο ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟ ΗΘΙΚΟΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΤΗΣ ΕΝΟΠΛΟΥ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Η Ενωτική Διαμαρτυρία του Στρατού, η οποία έγινε στις 15 Αυγούστου, αποτελεί ένα γεγονός που θα μείνει στην ιστορία. Η Ενωτική Διαμαρτυρία του Στρατού, η οποία έγινε στις 15 Αυγούστου, αποτελεί ένα γεγονός που θα μείνει στην ιστορία.

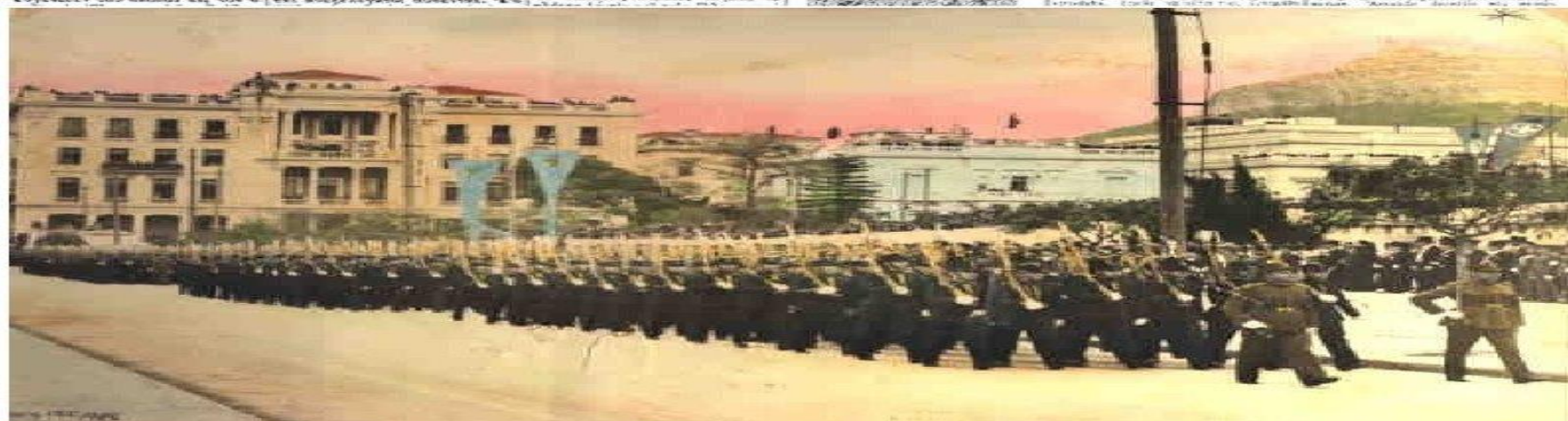
Η Ενωτική Διαμαρτυρία του Στρατού, η οποία έγινε στις 15 Αυγούστου, αποτελεί ένα γεγονός που θα μείνει στην ιστορία. Η Ενωτική Διαμαρτυρία του Στρατού, η οποία έγινε στις 15 Αυγούστου, αποτελεί ένα γεγονός που θα μείνει στην ιστορία.

Οι Ενωτικές Διαμαρτυρίες του Στρατού, οι οποίες έγιναν στις 15 Αυγούστου, αποτελούν ένα γεγονός που θα μείνει στην ιστορία. Οι Ενωτικές Διαμαρτυρίες του Στρατού, οι οποίες έγιναν στις 15 Αυγούστου, αποτελούν ένα γεγονός που θα μείνει στην ιστορία.

ΑΙΣΙΟΔΟΤΙΚΕ
Απο Ημερών Ες Ημέρας
ΓΑΒΡΙΑΣ

Η Ενωτική Διαμαρτυρία του Στρατού, η οποία έγινε στις 15 Αυγούστου, αποτελεί ένα γεγονός που θα μείνει στην ιστορία. Η Ενωτική Διαμαρτυρία του Στρατού, η οποία έγινε στις 15 Αυγούστου, αποτελεί ένα γεγονός που θα μείνει στην ιστορία.

B4. ΕΘΝΙΚΑ ΚΙΝ'ΗΜΑΤΑ ΣΤΗ
ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΉ ΕΥΡ'ΩΠΗ

*** Γεωγραφικός χώρος – ιστορικά στερεότυπα**

Βαλκάνια: στερεοτυπικά περιοχή αστάθειας και συγκρούσεων

Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων πρότυπο για τους λαούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης
Ανάλογα εθνικά κινήματα, οράματα για το μέλλον, καθορισμός ιστορικής ταυτότητας

*** Σέρβοι**

- ✓ δεσμοί με την αυτοκρατορία των Αψβούργων
- ✓ Βασικός εθνικός αντίπαλος οι Οθωμανοί και οι Αυστριακοί
- ✓ Ομοεθνείς όλοι οι Νοτιοσλάβοι
- ✓ 1801-Συνθήκη Βερολίνου 1878 (ανεξαρτησία Σέρβων): επιδιώξεις εναντίον των Οθωμανών
- ✓ 1878-1914: εναντίον Αυστρίας για απελευθέρωση νοτιοσλάβων ⇒ έκρηξη Α' ΠΠ

*** Βούλγαροι**

- ✓ Υποστήριξη των Πανσλαβιστών της Ρωσίας $\Rightarrow$ 1870 αναγνώριση από το Σουλτάνο της Βουλγαρικής Εξαρχίας
- ✓ Ρήξη με Πατριαρχείο και Έλληνες στη διεκδίκηση των μητροπόλεων Μακεδονίας-Θράκης και των αντίστοιχων περιοχών
- ✓ 1878 – Συνθήκη Αγίου Στεφάνου: εξασφάλιση με τη βοήθεια της Ρωσίας της «Μεγάλης Βουλγαρίας»
- ✓ Οξύς ανταγωνισμός με Σερβία-Ελλάδα
- ✓ Προσπάθεια Βουλγαρίας να ελέγξει ιερείς – δασκάλους στο χώρο της Μακεδονίας
- ✓ Ένοπλες αντάρτικες ομάδες από Ελλάδα και Βουλγαρία
Μακεδονικός Αγώνας (1904-1908): σκληρός πόλεμος Ελλήνων και Βουλγάρων ανταρτών μεταξύ τους και εναντίον των Τούρκων.
Συμμετοχή νέων από όλη την Ελλάδα. Παύλος Μελάς και καπετάν Κώτας: Μακεδονομάχοι ήρωες
- ✓ Βουλγαρία: Γκότσε Ντέλτσεφ, Γιάννε Σαντάνσκυ (ήρωες για τους Βουλγάρους)
ΤΕΛΟΣ ΑΓΩΝΑ:
 1. κίνημα Νεότουρκων (1908) – υπόσχεση για ισονομία και ισοπολιτεία
 2. Α' Βαλκανικός (1912): Έλληνες-Βούλγαροι σύμμαχοι εναντίον των Τούρκων

★ **Μολδαβοί – Βλάχοι (Ρουμάνοι)**

- Εθνικό κίνημα κατά Οθωμανών και Ελλήνων διοικητών
- Κριμαϊκός πόλεμος (1853-1856) – Συνθήκη Παρισίων (1856): ένωση των δύο ηγεμονιών σε ενιαίο κράτος (1861)
- υποστήριξη κυρίως από τη Γαλλία
- 1878: ανεξαρτησία Ρουμανίας

★ **Αλβανοί**

- ✓ το τελευταίο εθνικό κίνημα στα Βαλκάνια
- ✓ Θεωρούσαν προγόνους τους τους Ιλλυρίους – εξισλαμίστηκαν τον 17^ο αι.
- ✓ Αλβανοί λόγιοι σπούδαζαν στα ιταλικά πανεπιστήμια
- ✓ Η Ιταλία προστάτιδα των συμφερόντων τους

★ **Οθωμανοί Τούρκοι**

- Ανέπτυξαν εθνικό κίνημα με μεγάλη καθυστέρηση
- Στόχος η πρόληψη του περαιτέρω ακρωτηριασμού της Αυτοκρατορίας
- Αντίδραση στις επεμβάσεις των Μ.Δυνάμεων
- Ρήξη με το καθεστώς του Σουλτάνου

Νεοτουρκικό κίνημα 1908: υπόσχεται σε όλους τους λαούς ισονομία, ισοπολιτεία, μεταρρυθμίσεις

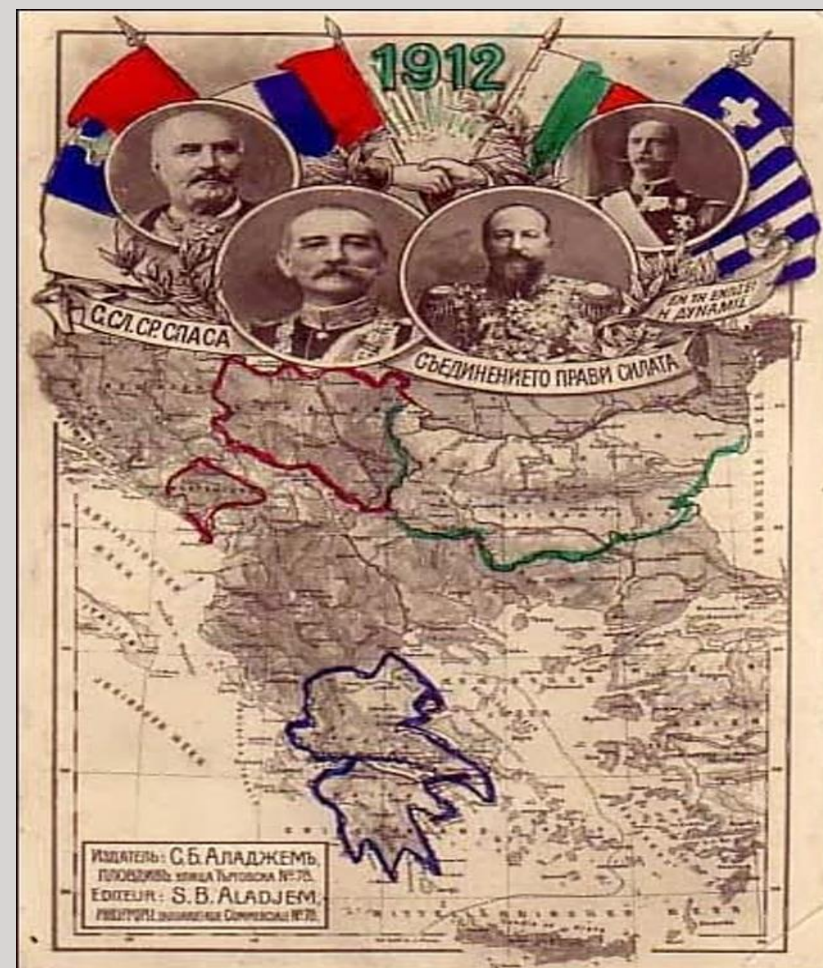
- Στόχος ο εκτουρκισμός της αυτοκρατορίας
- Εθνοκάθαρση κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών και του Α' Παγκοσμίου

B.5. ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ
ΠΟΛΕΜΟΙ
1912-1913

*** Α' Βαλκανικός Πολέμος**

- ✓ **Οκτώβριος 1912:** Σύμμαχοι: Ελλάδα-Σερβία-Μαυροβούνιο-Βουλγαρία εναντίον Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
- ✓ **ΑΦΟΡΜΗ:** Μαυροβούνιο 25 Σεπτ./8 Οκτ. 1912 απαίτηση για ευνοϊκή συνοριακή ρύθμιση ⇒ απόρριψη από Πύλη ⇒ κήρυξη πολέμου
- ✓ Τελεσίγραφο από Βουλγαρία, γενίκευση της σύγκρουσης
- ✓ Αποφασιστικές νίκες των συμμάχων εναντίον της Οθ. Αυτοκρατορίας
- ✓ Συνθήκη Λονδίνου: **17/30 Μαΐου 1913**
 1. παραχώρηση των εδαφών δυτικά της γραμμής Αίνου-Μηδείας (εκτός Αλβανίας) στους Συμμάχους
 2. παραίτηση του Σουλτάνου από τα δικαιώματά του στην Κρήτη
 3. Οι Μ. Δυνάμεις θα αποφάσιζαν για τα σύνορα της Αλβανίας και για την τύχη των νησιών του Αιγαίου
 4. δεν οριζόταν η κατανομή των εδαφών στα βαλκανικά κράτη
 5. δεν όριζε την τύχη των Δωδεκανήσων που είχαν καταλάβει οι Ιταλοί

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΤΕΦΑΝΑ

LA FLETTÉ BELLENIÈRE ET LES PAYS CONJUGES

Il n'est pas de meilleur Amidon qu'Amidon REMY Fabrique de Riz Pur.

**PRÉSOU'ILE DES BALKANS
SCHIEREILAND DER BALKANS**

Er bestaat geen en betere Stijfsel dan den Stijfsel REMY Vervaardigd met Zuiveren Rijst.

*** Διαφωνίες μεταξύ των Συμμάχων**

- 28 Φεβρ./13 Μαρτ. 1912: Σερβία-Βουλγαρία υπογράφουν μονομερή συνθήκη συμμαχίας, χωρίς τη συμμετοχή της Ελλάδας
 - Η προέλαση του ελληνικού στρατού στα εδάφη της Μακδονίας ήταν ανησυχητική για Σερβία και Βουλγαρία ⇒ φόβος για την τύχη της Θεσσαλονίκης
 - 27 Οκτ. 1912: παράδοση της Θεσσαλονίκης από τον Τούρκο διοικητή Χασάν Ταχσίν πασά στον αρχιστράτηγο και διάδοχο Κωνσταντίνο ⇒ αποσοβείται ο κίνδυνος βουλγαρικής κατάκτησης
 - 22 Φεβρ. /7 Μαρτ. 1913: παράδοση Ιωαννίνων στην Ελλάδα, Αδριανούπολη σε Βουλγαρία, Σκοδρα (Απρ.) σε Σερβία
 - Απαίτηση Βουλγαρίας να διατηρήσει τα εδάφη σύμφωνα με τη συμφωνία της 28^{ης} Φεβρ. 1912 ⇒ 18 Μαΐ/1 Ιουν. 1913: ελληνοσερβική συμμαχία
1. αμοιβαίες εγγυήσεις ότι θα κρατήσουν οριστικά τις εδαφικές κτήσεις τους
 2. αμυντική βοήθεια σε περίπτωση επίθεσης από τρίτη χώρα
 3. δεκαετούς ισχύος και μυστική

*** Β' Βαλκανικός – Συνθήκη Βουκουρεστίου**

- Επεισόδια μεταξύ Βουλγαρίας, Ελλάδας, Σερβίας στη Νιγρίτα και στη Γευγελή
 - Ιουν. – Ιουλ. 1913: κορύφωση εχθροπραξιών
 - Ήττα βουλγαρικών δυνάμεων σε όλα τα πεδία των μαχών
 - Επίθεση προς Βουλγαρία από Ρουμανία και Τουρκία
 - Συνθήκη Βουκουρεστίου: 28 Ιουλ./10 Αυγ. 1913
 1. περιοχή Καβάλας αποδόθηκε στην Ελλάδα
 2. Σερβία, Ρουμανία: πήραν όσα βουλγαρικά εδάφη είχαν καταλάβει
- Θρησκευτικά και εκπαιδευτικά προνόμια από Βενιζέλο στους Βλάχους της Ηπείρου και της Μακεδονίας με πίεση της Ρουμανίας, δυνατότητα επιχορήγησης από το ρουμανικό κράτος ⇒ προβλήματα στις σχέσεις Ελλάδας- Ρουμανίας αργότερα

Β' Βαλκανικός Πόλεμος (Ιούνιος – Ιούλιος 1913) (2)

Οι κινήσεις των στρατών κατά το Β' Βαλκανικό πόλεμο

